

RI. SE

Välkommen till vår framtid för äldre

Domän:

Demokratisk förändring
och samhälle

Plats:

Göteborg,
Sverige

Varaktighet:

Två dagars workshop och
evenemang

Målgrupp:

Allmänheten

Uppdrag

Äldreomsorgen är en viktig prioritering i Sverige, men området blir allt mer komplext i takt med att befolkningen åldras, den kulturella mångfalden ökar och trycket på vårdsystemet växer. Diskussioner pågår om hur vi kan bevara och förbättra äldreomsorgen i framtiden - och det är avgörande att medborgarna bjuds in att delta i denna dialog för att tillsammans forma den framtiden.

Sverige har varit tidigt ute med att införa teknologiska lösningar inom äldreomsorgen. Men med den utvecklingen följer också risker: vården kan bli mer opersonlig och ojämlikheten kan öka. Därför är det viktigt att vi hittar nya sätt att engagera hela samhället - inklusive barn - i samtalet om hur vi tar hand om våra äldre.

Det handlar om att gå bortom snabba tekniska lösningar, och istället bygga ett framtida vårdssystem som är inkluderande, mänskligt och hållbart.

Engagemangsaktiviteter

Interaktionen hölls på Universeum vetenskapsmuseum i Göteborg, med ett popup-evenemang den första dagen och en popup-utställning den andra.

Konstnärliga aktiviteter

En performancekonstnär och en fotograf anlätades för interaktionen. De guidade besökarna att reflektera över sin framtid som äldre - och hjälpte dem att inse att det en dag också gäller dem själva.

INVERKAN

Synliggör äldreomsorgen

Skapa ett sammanhang som speglar en mångkulturell framtid

Inspirera deltagare och besökare att agera för den framtid de önskar.

Uppmuntra yngre generationen att fundera över och ifrågasätta sin framtid

Eftersom syftet med interaktionen var att få medborgarna att reflektera över sin egen framtid som äldre, genomfördes aktiviteten på ett offentligt museum för att på ett öppet och tillgängligt sätt engagera besökarna. Under två dagar ledde en konstnär ett popup-evenemang där deltagarna deltog i kreativa samtal och aktiviteter runt ett bord, där de fick föreställa sig sin egen ålderdom och diskutera hur deras önskade framtid skulle kunna se ut.

Interaktionen skapades för att stödja forskning kring temat "Äldre människors framtid" och utvecklade forskningen vidare genom att undersöka hur samarbete med konstnärer kan nå ut till en bredare publik.

DELTAGARES ENGAGEMANG

Designforskningen som låg till grund för interaktionen utvecklade metoder och verktyg för att underlätta meningsfulla samtal om framtidens äldreomsorg. Det inkluderade föreslagna diskussionsteman och kreativa inslag som deltagarna kunde kombinera för att väcka fantasin och visualisera möjliga framtider för åldrandet. Målet var att skapa en kroppslig och sensorisk upplevelse som gjorde det möjligt för deltagarna att för en stund känna hur det kan vara att åldras, och därigenom främja djupare reflektion och samtal om deras egen äldre framtid.

Första dagen samlades deltagarna runt ett bord för en metaforisk middag. De fick först föreställa sig själva som äldre, innan de samtalade med varandra om hur åldrandet fick dem att känna, och delade tankar och känslor. Sessionen avslutades med ett öppet samtal om vad de istället skulle önska för sin framtid, vilket ledde till att varje deltagare skrev ner sina personliga önskningar på kort.

Under hela denna uppslukande upplevelse fungerade performancekonstnären som värd, medan två designforskare i rollen som servitörer guidade deltagarna genom varje steg. Sessionens tempo koreograferades för att likna en middag med flera rätter.

Andra dagen omvandlades interaktionen till en öppen museiupplevelse. Besökare, inklusive skolklasser, antingen guidades till utställningen eller upptäckte den själva under museets utforskande. Installationen visade upp bordet från föregående dags evenemang tillsammans med fotografier som fångade ögonblick från interaktionen. Performancekonstnären fortsatte att vara värd och uppmuntrade besökarna att föreställa sig sig själva som äldre och reflektera över sina känslor och önskade framtidsbilder.

Efter varje besök kunde de som ville fördjupa sig i ämnena eller forskningen prata direkt med designforskarna på plats, vilket skapade utrymme för mer ingående samtal och feedback.

Konstnärliga aktiviteter

En flerspråkig performancekonstnär anlätades som värd för både evenemanget och utställningen. Efter att ha förberett ett grundmanus improviserade hen under hela tiden och blandade sömlöst engelska, spanska och svenska som om det vore ett enda flytande språk. Språkvalet och balansen anpassades efter publiken; till exempel användes mer svenska vid möten med skolbarn. Den medvetna flerspråkigheten syftade till att gestalta en mångkulturell framtid och ibland skapa en lätt känsla av förvirring, samtidigt som tydlighet säkerställdes när det behövdes. Besökarnas respons och engagemang fungerade som direkt feedback, vilket gjorde det möjligt för konstnären att justera och förfina sitt framträdande under dagen.

Performancekonstnären satte inte bara tonen utan guidade också aktivt deltagarna genom att interagera personligt och direkt med dem. Hen organiserade besöksgrupperna för att säkerställa meningsfull kontakt med var och en, och skapade på så sätt en skräddarsydd upplevelse. Genom språk och performance förmedlade hen centrala delar av designforskningen: en vision om en mångkulturell framtid, en mild desorientering och en trygg känsla av att bli omhändertagen. Dessa aspekter integrerades noggrant i interaktionen som viktiga delar av helheten.

Fotografen spelade också en avgörande roll i att skapa stämningen i popup-miljön. Som förberedelse för evenemanget gjorde hen ett förbesök för att planera iscensättningen, bestämma ljussättning och kreativt dölja permanenta utställningselement för att skapa ett tydligt och engagerande rum. Fotografierna, tagna under den första dagen, redigerades och trycktes över natten för att utgöra en visuell utställning andra dagen. Bilderna dokumenterade inte bara evenemanget utan blev även en del av berättelsen och påverkade hur senare besökare tog till sig temat.

Båda konstnärerna var avgörande för interaktionens genomförande. Deras arbete integrerades djupt i designprocessen och designforskarna samarbetade nära med dem för att forma hela besökarupplevelsen, vilket säkerställde att deras kreativa insatser direkt stödde forskningsmålen.

Till sist designade designforskningen kopplad till äldreomsorg de grafiska elementen, färg- och materialpaletten samt ett musikaliskt soundtrack som användes i interaktionen. Spellistan förfinades genom flera iterationer för att få in fler mångkulturella influenser, i linje med evenemangets teman om mångfald och en gemensam framtid. Musiken spelades kontinuerligt under hela evenemanget och förstärkte subtilt atmosfären och hjälpte deltagarna att fördjupa sig i den avsedda sensoriska miljön.

Genomförandet inspirerades av Jorma Heart Jorma Souls flerspråkiga, deltagande performance (en svensk-finsk musiker).

Som avslutning producerades en video som visar hela interaktionen.

Hitta videon på
[Vimeo!](#)

... Och det är väldigt viktigt för mig,
för att hålla framtiden levande.

Besökare/Deltagare

Interaktionens inverkan

Interaktionen lyckades bjuda in besökarna att reflektera över ett ämne som ofta uppfattas som avlägset eller bara relevant för andra. Deltagarna uppmanades att fundera över vad de personligen vill och inte vill ha för sin egen framtid, och att aktivt delta i samtal om äldreomsorgens framtid. Upplevelsen inspirerade dem att tänka på vilka steg de kan ta redan nu för att forma den framtid de önskar. För de yngre besökarna väcktes tanken att de har valmöjligheter och kan påverka sin egen åldrandeprocess, särskilt om de börjar fundera på detta tidigt i livet.

Genom den konstnärliga interaktionen blev det mänskliga perspektivet centralt och flyttade fokus bort från de tekniska och ekonomiska berättelser som ofta dominerar diskussionen om åldrande. Genom att sätta individens hopp, rädslor och värderingar i centrum hjälpte interaktionen deltagarna att se ämnet från ett mer personligt och känslomässigt perspektiv.

Performancekonstnärens iscensättning spelade en avgörande roll i denna förändring. Den surrealistiska restaurangmiljön, som placerade deltagarna utanför tid och rum, tog dem till en unik och symbolisk värld. Det gjorde det möjligt för dem att lämna sina nuvarande jag bakom sig och med öppenhet och nyfikenhet föreställa sig sina framtida jag.

Deltagarna uppskattade de samtal som väcktes kring åldrande, autonomi och deras gemensamma framtid som ett samhälle i förändring. Responsen var överväldigande positiv, och många beskrev upplevelsen som både tankeväckande och känslomässigt stark. Flera uttryckte en önskan om att installationen skulle kunna turnera, med förhoppningen att formatet kan nå en bredare publik och ytterligare stödja det pågående forskningsprojektet. Evenemanget skapade inte bara djup reflektion utan visade också på en stark och kreativ modell för hur allmänheten kan engageras i komplexa samhällsfrågor.

Det är väldigt svårt att förstå att du
tänker på det här för dig själv i
framtiden, inte för någon annan.
Hur känner du egentligen inför det i
framtiden?

Besökare/Deltagare

Vill du återskapa denna effektfulla upplevelse? RISE har identifierat några viktiga ingredienser för att säkerställa framgång:

- Samarbeta med performancekonstnärer och fotografer som är flexibla, improviserar, tar egna initiativ och litar på sin expertis. De bidrog starkt till slutresultatet.
-
- Kontrollera platsen i förväg och ta med extra verktyg och material för oväntade situationer vid uppsättning av popupen.
-
- Räkna med mer tid än du tror för både uppställning och nedmontering. När du samordnar med en lokal blir det mycket springande, sökande efter rätt personer och att reda ut detaljer.

Resurser

Evenemanget arrangerades av Universeum Science Museum i Göteborg. Budgeten kunde därför huvudsakligen fördelas till performancekonstnären och fotografen.

En del ytterligare budget användes för tryckning av grafiskt material, material för att skapa scenografi (t.ex. tyg, klämmor) samt snacks och drycker för evenemangets deltagare.

Kontakta för mer information:
magnus.eriksson@ri.se
hayley.ho@ri.se
elsa.vaara@ris.se